

Censorformandskabet for Jura

Årsberetning 2016

For perioden 1. april 2015 til den 31. marts 2016

Indhold

1. Forord
2. Indledning
3. Formandskabet
 - 3.1. Sammensætning
 - 3.2. Mødeaktiviteter
4. Antal studerende
5. Censorkorpset
6. Censorindberetninger
7. Indsatsområde: Ensretning af censorindberetninger
8. Indsatsområde: CensorIT
9. Indsatsområde: Kommunikation
10. Karakterfordeling for hvert universitet
11. Overblik over brugen af intern/ekstern censur
12. Afslutning

Forord fra censorformand Højesteretsdommer Jon Stokholm

Studiefremdriftsreformen er en udfordring. For universiteterne, deres medarbejdere, de studerende og for censorerne.

Vi er udfordret af digitaliseringen af eksamen, af den ændrede tilrettelæggelse af eksamenerne, og af eksamensformerne.

"Alignment" er engelsk pædagogisk slang for "tilpasning". For os censorer er ordet interessant, fordi det dækker den pædagogiske tankegang, at der skal være "tilpasning" mellem de juridiske kandidatuddannelsers læringsmål, undervisning og eksamensform. Tankegangen er den enkle, at eksamenernes formål er at afprøve, hvorvidt og i hvilket omfang studenten opfylder de opstillede læringsmål. Hertil kommer den almenkendte viden, at studenterne tilpasser deres studiemæssige indsats efter de krav, som den kommende eksamen forudses at stille, og ikke efter studieordningens læringsmål. Det er derfor nødvendigt at skræddersy eksamens indhold og krav til de relevante læringsmål for at realisere disse.

Studieordningerne for de juridiske kandidatuddannelsers beskrivelse af kandidatens faglige profil taler i Blooms taksonomi (se om den på nettet) om *kvalifikationer*, dvs. "huske" og "forstå", og *kompetencer*, dvs. "analysere" og "anvende" og med en ambition mod de højere niveauer af faglig beherskelse, der består i *syntese* og *vurdering*, dvs. at "kritisere", "(de)konstruere", "hypotisere" "planlægge", "formulere" og "strukturere". Det varierer meget fra fakultet til fakultet, hvorvidt uddannelsernes indhold og pædagogiske metode er "tilpasset" til de opstillede læringsmål. Den nye studieordning på KU er et alvorligt ment forsøg på at udvikle en juridisk kandidatuddannelse med et højere ambitionsniveau end på Jul. Lassens tid, hvor det handlede om at huske, forstå og kunne subsumere, og hvor eksamensformerne, mundtlig overhøring og AOer, var tilpasset til dette niveau.

De eksamensformer, som de juridiske fakulteter anvender i 2016, handler i alt, alt for høj grad om at teste kandidaternes paratviden og evne til at subsumere et givet faktum under et sæt retsregler, og er i alt for ringe grad, om overhovedet, fulgt med opstillingen af de moderne ambitiøse læringsmål.

Denne utilstrækkelige "tilpasning" er de moderne studieordningers Akilleshæl. Løsningen kræver en systematisk udviklingsindsats. Her har vi som erfarne censorer (og aftagere) en vigtig rolle og udfordring. Initiativet må dog ligge hos fakulteterne.

Censorformandskabet vil fortsat bidrage til at skabe et retvisende grundlag for en god løsning, blandt andet gennem censorevalueringer.

Censorernes indtryk og kritik er et vægtigt redskab i samarbejdet med fakulteterne og opgaven med at optimere censorernes arbejdsvilkår.

Indledning

I medfør af eksamensbekendtgørelse 670 af 19.juni 2014, § 52 stk. 2, nr. 3 skal censorformandskabet som led i kvalitetssikringen af uddannelsernes prøve- og evalueringssystem afgive en årlig beretning til universiteterne. Denne beretning er censorformandsskabets anden og vedrører perioden 1. april 2015 til 31. marts 2016.

Dele af oplysningerne i rapporten er indhentet med hjælp fra henholdsvis Københavns, Århus, Syddansk samt Aalborg Universitet. Årsrapporten er desuden baseret på indberetninger fra censorer og øvrige aktiviteter i årets løb.

Formandskabet sammensætning i beretningsåret:

Censorformand:	Højesteretsdommer, Jon Stokholm
Censornæstformand (Københavns Universitet):	Præsident for Østre Landsret, Bent Carlsen
Censornæstformand (Aarhus Universitet):	Forhenværende Stiftamtmand, Peter Christensen
Censornæstformand (Syddansk Universitet):	Konsulent, Kaj Egon Hansen
Censornæstformand (Aalborg Universitet):	Præsident ved Retten i Aalborg, Christian Lundblad

Censorformandskabet bistås af:

Sekretær for Censorformanden:	Dommer, Københavns byret, Jeanett Bukhave
Sekretær for censorformandskabet:	Pr. 15. august 2015 AC-fuldmægtig, Helle J.V. Henriksen (før 15. august 2015 Heidi Guldborg)

Afholdte møder

Censorformandskabet afholder gennemgående tre møder årligt og kommunikerer hyppigt elektronisk. Censorformandskabet har i denne periode holdt møde:

- Den 7.5.2015
- Den 3.11.2015
- Den 3.5 2016

Der bliver i 2016 afholdt censormøder, hvor alle censorer, aftagerpaneler, ledelse og administration på henholdsvis Københavns-, Aarhus-, Odense- samt Aalborg Universitet er inviteret. Møderne finder sted, den 23. samt 30. august 2016 i henholdsvis København og Aarhus.

Dekanmøder /møder med universiteterne

På Københavns Universitet er dialogen med censorformandskabet formaliseret ved 2 møder årligt med ledelsen på KU, senest den 3. maj 2016. På AU, SDU samt AAU er der løbende kontakt mellem ledelsen og den respektive næstformand på det pågældende universitet.

Kontakt til Styrelsen for Videregående Uddannelser

Der er løbende kontakt med Styrelsen

Akkrediteringsinstitutioner

Censorformandskabet har ikke p.t. noget formaliseret eller direkte samarbejde med akkrediteringsinstitutionerne. Censorformandskabet bliver løbende orienteret om universiteternes kvalitetsarbejde og bidrager med spørgsmål og forslag.

Antal studerende 2015

På nedenstående tabel vises antal jurastuderende opgjort pr. 1.10.2015

Opgjort pr. 1.10.2015	Bachelor	Kandidat
Københavns Universitet	2.424	2.319
Aarhus Universitet	1297	943
Syddansk Universitet	497 heltid + 486 deltid	288
Aalborg Universitet	337	176
I alt	4555 heltid + 486 deltid	3831

Censorkorpset

Der er 235 censorer på jurauddannelserne i Danmark til den aktuelle periode fra 1. april 2014 til 31. marts 2018. Der er til stadighed stor interesse for at blive censor på jurauddannelserne. Alle nye henvendelser med ønske om at blive censor bliver gemt hos sekretariatet og ansøgerne får besked om, at de vil blive kontaktet, når ny ansøgningsrunde påbegyndes.

Selvom fremdriftsreformen kun har været en realitet for de studerende siden september sidste år, ser censorerne allerede nu konsekvenserne af den med specialebedømmelser i samme periode som de almindelige eksamener, reeksamener mv.. Dertil kommer, at cirkulæret vedr. loft på timeantal for censorer har den betydning, at den enkelte censor ikke skal tillægges mere end 125 timer pr. semester/halvår.

Specielt hos det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet forudser vi, at disse ændrede vilkår vil resultere i censormangel.

Censorformandskabet for Jura har derfor imødekommet censormanglen hos Københavns Universitet med en omfordeling af censorerne i censorkorpset. Da det er estimeret, at Juridisk Institut ved Syddansk Universitet ikke kommer til at mangle censorer i samme grad, har 6 censorer fra SDU indvilliget i at flytte fra SDU til KU.

Censorindberetninger

Nuværende evalueringsform

Pt. evaluerer universiteterne på fire forskellige måder og med større og mindre succes i antallet af tilbagemeldinger.

Skemaerne fungerer i deres nuværende form primært som rettesnor for om censorfunktionen fungerer som tiltænkt og de sørger for, at censor forholder sig til, om formalia er overholdt. Der er langt imellem bemærkninger ud over ok eller ros til eksaminator. Selv om det er meget få særlige oplysninger, indberetningerne bidrager med, giver de et indblik i, hvorvidt censorfunktionen fungerer som tiltænkt.

AU

- Evalueringsskemaerne fra AU findes kun i papirformat og bliver udsendt med alm. post.
- De sidste par år har der været en gennemsnitlig svarprocent på ca. 84 %.
- Alle besvarelser sammenskrives og bliver drøftet på det efterfølgende studienævnsmøde.
- Der er sjældent henvendelser fra censorerne ud over censorindberetningerne, skulle det ske bringes henvendelserne videre til censornæstformand Peter Christensen.

SDU

- Skemaerne sendes pr. post til censorerne, og returneres enten pr. post eller ved at de afleverer i fysisk form på kontoret.
- Omtrent 99% af censorerne indsender/afleverer censorindberetning.
- Besvarelserne bliver forelagt studienævnet, som bruger det til at vurdere om der har været problematiske forhold ved eksamen i det pågældende fag. Evt. problemer tages op til debat med henblik på at præcisere eller ændre i fagbeskrivelse.
- SDU oplever ikke at censorerne ringer i stedet for at bruge indberetningerne.

KU

- Skemaerne udsendes elektronisk. Svarprocenten opleves som for lav mellem 26-51% de seneste par år.
- Skemaet er lige blevet opdateret pr. vintertermin 2014-15.

- KU benytter ikke skemaer til formandsberetningen. Formandssekretæren får evalueringer fra de to semestre samt kommentarer fra de respektive studienævn, der først gennemgår censorevalueringerne. Herefter skrives beretningen i 'frihånd'.
- Censorevalueringerne gennemgås af studienævnene. De benyttes til at blive opsat på problemer, der skal arbejdes videre med samt til de to årlige møder med censorformandskabet. Materialet sammenholdes med andre evalueringer af undervisning mv. og her er det senest besluttet at bruge censorer til en fokusgruppe til at evaluere 1) eksamensformer; 2) krav til et godt speciale.

AAU

- Censorerne får efter endt eksamen tilsendt et link til et spørgeskema, som de skal udfylde (sekretæren sender ud)
- Svarprocenten varierer og det var første gang her i foråret, at der blev skabt en fast procedure omkring det – derfor arbejdes der stadig på at forbedre skema, svarprocent m.v.
- Besvarelserne skal samles og sendes til censorsekretariatet. Studieleder får det ligeledes resultaterne forelagt

Indsatsområde: Ensretning af censorindberetninger

Kvalitet står højt på regeringens dagsorden, og det er afgørende, at censorernes feedback bliver brugt aktivt af universiteterne til at forbedre kvaliteten af prøve- og eksamenssystemet. I "Evalueringen af censorordningen" foretaget af EVA i 2013 (som bl.a. danner grundlag for ministeriets Censorudvalg) påpeges der at kun en mindre del af indberetningerne egner sig som feedback til prøvesystemet. Tallene siger dog ikke noget om, hvorvidt det er indberetningernes kvalitet (indhold, præcision eller lignende), der er mangelfuld, eller om det blot skyldes, at censorerne ikke finder nogen anledning til, at eksaminer og prøver skal kvalitetsudvikles.

Nedsættelsen af Censorudvalget samt kritikken af den eksterne censur, gav dog anledning til at gennemgå jurauddannelsernes censorindberetninger. Ikke alle universiteterne indsender deres samlede indberetninger og derudover indsamler og opgør de fire universiteter censorindberetningerne med forskellige metoder, forskellige spørgerammer og i forskellige intervaller, hvilket gør det samlede indtryk af tilbagemeldingerne meget varieret og muligheden for direkte sammenligning er ret begrænset. Dertil kommer, at skemaerne indeholder mange åbne spørgsmål, hvorfor besvarelserne er meget individuelle og dermed heller ikke sammenlignelige.

For at imødekomme disse problematikker er det et ønske fra Censorformandskabet at indføre et fælles elektronisk indberetningsskema, så censorer på tværs af uddannelser besvarer et ens skema, som indsendes til Censorformandskabet. Derved lettes arbejdet med at vurdere mønstre og hovedtendenser på tværs af uddannelserne. Denne mulighed for et fælles skema er tilgængelig via it systemet CensorIT.

Indsatsområde: CensorIT

CensorIT er et online system til censorallokering, censorindberetninger, vedligeholdelse af kontaktoplysninger, censoransøgninger samt beskikkelse. Systemet er udviklet af Professionshøjskolerne og bruges bl.a. af Det Erhvervsøkonomiske Censorkorps.

Baggrunden for ønsket om at indføre det elektroniske censorsystem, CensorIT, er blandt andet at sikre, at censordatabasen altid er opdateret samt, at de opdaterede informationer altid er tilgængelige for alle fire universiteter og for Censorformandskabet. Pt. har Censorformandskabet flere lister med data på censorkorpset, og samtidig har de fire universiteter egne lister de opdaterer. En samlet indgang med opdaterede informationer vil lette og styrke censorarbejdet for alle interessenter.

Indsatsområde: Kommunikation

Hjemmesiden www.juracensor.dk har fået et nyt design, og der er tilføjet flere nye menupunkter, bl.a. God Censorskik. Siden bliver løbende opdateret, og der er links til alle universiteterne.

Der arbejdes på at gøre juracensor.dk hovedsiden for generelle informationer til censorerne og have den specifikke information på universiteternes egne websider. Det betyder, at universiteterne i mange tilfælde kan nøjes med at linke til juracensor.dk fremfor at skulle have ansvaret for at opdatere sider og informationer, der allerede er tilgængelige på juracensor.dk

Nyhedsbreve

I 2015 besluttede Censorformandskabet at udsende nyhedsbreve til censorkorpset. Formålet med nyhedsbrevet er at holde censorkorpset opdateret med nyt fra Censorformandskabets arbejde samt med ændringer i og tilføjelser af love og bekendtgørelser mv. der har relevans for deres censorvirke. Første nyhedsbrev blev udsendt i november 2015. Historierne læses via links til juracensor.dk. Vi håber derved, at vi via nyhedsbrevet kan gøre mere opmærksom på websiden. Planen er at udsende nyhedsbrevene 2 gange årligt i forbindelse med eksamensperioderne, hvor censorernes opmærksomhed i forvejen er skærpet. Derudover udsendes nyhedsbrevet, når der er relevante informationer for hele censorkorpset.

Karaktergennemsnit på alle 4 universiteter

Universitet	Bachelorprojekt	Kandidatspeciale	Samlet gns. BA udd.	Samlet gns. KA udd.
København				
2011/12	8,0	9,79	6,53	8,82
2012/13	7,89	9,45	6,63	8,79
2013/14	8,98	9,37	6,77	8,80
2014/15	8,22	9,32	7,12	8,93
Aarhus				
2011	7,8	8,9	6,2	8,6
2012	7,8	9,0	6,1	8,6
2013	7,5	8,7	6,5	8,4
2014	7,7	8,8	6,5	8,4
2015	7,9	9,0	6,5	8,4
Syddansk				
2011	9,3	10	6,8	8,8
2012	9,1	9,4	6,9	8,7
2013	9,3	9,7	6,5	8,9
2014	9,2	9,7	6,6	9,0
2015	9,3	9,7	6,5	9,1
Aalborg				
2011/12	9,7	9,5	7,08	8,65
2012/13	10,1	10,1	6,94	9,19
2013/14	9,3	10,4	6,97	8,93
2014/2015	8,72	8,67	7,19	9,08

Ovenstående tabel viser for AU samt SDU gennemsnit opgjort ud fra kalenderåret. AAU samt KU har opgjort deres gennemsnit pr. semester hvor det strækker sig over to kalender år.

Overblik over brugen af intern/ekstern censur på de fire universiteter

Alle 4 universiteter overholder eksamensbekendtgørelsens krav om, at minimum 1/3 af alle prøver skal dækkes af ekstern censur. Der er dog stor forskel fra universitet til universitet i hvor stor grad der anvendes ekstern censur. Det er censorformandskabets opfattelse, at netop ekstern censur skal ses som en kvalitetssikring af uddannelserne, og derved så vidt det er muligt, opretholdes. Aarhus Universitet er det universitet der i videst omfang gør brug af ekstern censur.

Afslutning

Formandskabet vil fortsat arbejde for at sikre, at censorerne bidrager aktivt til jurauddannelserne også i forhold til evaluering og strategiske overvejelser, bl.a. ved at tage emnerne op til censormøderne i 2016. Derudover overvejer censorformandskabet at indføre et elektronisk system, CensorIT, på tværs af alle

jurauddannelserne, som bl.a. kan sikre en mere ensartet evaluering og forhåbentlig også bidrager til en højere svarprocent.

Med hensyn til indholdet af evalueringerne bemærkes, at det også denne gang er hovedindtrykket, at der er gode forhold ved afviklingen af eksamener på jura på alle fire universiteter, og at de valgte eksamensforme giver et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere de studerendes faglige niveau. De studerendes niveau vurderes som højt/gennemsnitligt for både KA og BA. Målbeskrivelsen vurderes overvejende som tilstrækkeligt oplyst i forvejen.

Alt i alt fungerer evalueringsskemaerne fint som rettesnor for om censorfunktionen fungerer som tiltænkt og de sørger for, at censor forholder sig til, om formalia er overholdt. Der har i censorindberetningerne ikke været nogen tilbagemeldinger, der giver anledning til yderligere bemærkninger.